

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

03

Ročník XX.
marec
2026

KAŠTIEĽ RADVANSKÝCH SA VRACIA DO RÚK MESTA, PRIPRAVUJE SA JEHO OBNOVA

Strana 4 - 5

SAMOSPRÁVA

Mesto pripravuje projekt výstavby
nájomných bytov na Hlbokej ulici.

Strana 6

INFORMUJEME

Prvé konkrétne kroky k revitalizácii
mestského parku.

Strana 8 - 9

ŽIVOT V MESTE

Zapojte sa do akcie
Za krajšie mesto 2026.

Strana 10

Na Veľkonočnom námestí si vychutnáme tradície, remeslá i folklór

Veľká noc patrí medzi najvýznamnejšie sviatky roka a do Banskej Bystrice každoročne prináša jedinečnú atmosféru tradícií, folklóru a ľudovej tvorby. Ani tento rok nebude výnimkou. Veľkonočné námestie si vychutnáme od 24. do 31. marca 2026 na Námestí SNP a návštevníkom ponúkne pestrý program, ktorý priblíži regionálne zvyky a krásu tradičných remesiel.

Týždeň plný veľkonočných zvykov

Podujatie slávnostne otvorí 24. marca o 16.00 hod. Michal a Matúš Fiľovci, ktorí symbolicky odštartujú týždeň venovaný veľkonočným tradíciám a jarnej atmosfére. Počas nasledujúcich dní sa námestie premení na živý priestor, kde sa stretnú folklór, remeslá aj rodinná zábava. Návštevníci sa môžu tešiť na program, ktorý pripomenie tradičné veľkonočné zvyky a zároveň ponúkne príležitosť aktívne sa zapojiť do rôznych tvorivých aktivít.

Foto: MěÚ BB

Remeslá, ktoré si môžete vyskúšať

Každý deň od 14.00 hod. budú na námestí prebiehať tvorivé dielne určené pre deti aj dospelých. Pod vedením skúsených remeselníkov si návštevníci vyskúšajú rôzne tradičné techniky ako zdobenie kraslíc voskom, drôtovanie, plstenie veľkonočných dekorácií z ovčej vlny či výrobu sviečok z včelieho vosku. Chýbať nebude ani pletenie korbáčov, výroba píšťaliiek alebo tradičných prútených košíkov. Program je koncipovaný ako zážitkové spoznávanie ľudových remesiel, ktoré hrovou formou približuje tradičné zručnosti aj mladšej generácii.

Morena aj folklórne vystúpenia

Veľkonočné obdobie v meste odštartuje ešte pred samotným podujatím tradičné vynášanie Moreny. Symbolické lúčenie sa so zimou pripravuje Stredoslovenské múzeum a uskutoční sa 20. marca 2026. Folklórny program počas Veľkonočného námestia spestrí 29. marca vystúpenie Detského folklórneho súboru Drienka zo Slovenskej Lupče s programom „Hravá chasa“.

Zábava aj pre deti

Súčasťou podujatia bude aj interaktívna aktivita s názvom „Kamže zajko odská-

kal?“. Na návštevníkov čaká séria súťažných úloh rozmiestnených na piatich stanoviskách priamo na námestí. Po splnení všetkých výziev získajú účastníci malú odmenu.

Veselé rozlúčenie s Veľkou nocou

Veľkonočné námestie vyvrcholí 31. marca vystúpením domáceho Detského folklórneho súboru Radosť s programom „Vesnu vítajme, skočmo spievajme“. Týmto vystúpením sa podujatie symbolicky uzavrie a mesto sa rozlúči s týždňom plným jarných tradícií.

B. Károlyová

Foto: MěÚ BB

Gratulujeme výhercom a súťažíme ďalej

V poslednom čísle Radničných novín ste mali možnosť zapojiť sa do súťaže o zaujímavé ceny. Stačilo odpovedať na súťažnú otázku: V ktorom storočí sa potopila loď, v ktorej našli autentické medené artefakty z Banskej Bystrice? Správna odpoveď je v 16. storočí. Výhercami sú pani Janka Kamenská a pán Marián Babjak.

Teší nás veľký čitateľský záujem o súťaže v Radničných novinách a srdečne gratulujeme výherkyniam. Ceny si môžu vyzdvihnúť v redakcii Radničných novín na mestskom úrade (prihláste sa v kancelárii prvého kontaktu).

V súťažení pokračujeme a opäť hráme o prezentačné predmety mesta Banská Bystrica. Tento mesiac sa Vás pýtame:

Ako sa volá sála v kaštieli Radvanských, v ktorej bol zreštaurovaný trámový strop?

- A) Rytierska sála
- B) Kráľovská sála
- C) sála Radvanských

Odpovede nám môžete poslať do 7. apríla 2026 na adresu Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž. Mená víťazov zverejníme vo marcovom vydaní Radničných novín.

B. Károlyová

Otázka pre čitateľov

Informácie z mestského úradu

01. Deň otvorených dverí Slovenskej advokátskej komory

Dňa 22.04.2025 sa opäť uskutoční Deň otvorených dverí Slovenskej advokátskej komory ku Dňu advokácie. Ako už býva zvykom, komora oslavuje tento deň poskytovaním bezplatných právnych rád občanom. Záujemcovia o právnu pomoc sa budú môcť poradiť s advokátmi v stredu 22. apríla 2025 v čase od 9:00 do 14:00 hod. vo viacerých miestach na Slovensku. V Banskej Bystrici, za súčinnosti mesta, advokáti poskytujú bezplatne právne rady v priestoroch mestského úradu, a to v dvoch zasadačkách č. 250 a 290, ktoré sa nachádzajú na 2. poschodí mestského úradu.

Slovenská advokátska komora

02. Informácia pre ubytovateľov odídenčov

Upozorňujeme, že každý ubytovateľ poskytujúci ubytovanie osôb s udeleným štatútom odídenca v zmysle platnej legislatívy do 5 pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca odovzdá obci výkaz. Výkazy za mesiac február 2026, vrátane opravných výkazov za predchádzajúce mesiace, sú ubytovatelia obciam povinní predložiť do 6. marca 2026.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu

03. Polícia upozorňuje na podvodné SMS

Slováci dostávajú podvodné SMS správy, ktoré majú budiť dojem, že ich odosielateľom je Slovenská pošta. Tento podvod je nebezpečný najmä pre tých, ktorí očakávajú prijatie balíka. Podvodníci opäť pracujú s nátlakom na

svoju obeť. Správy obsahujú vetu „Potvrďte svoju adresu prostredníctvom odkazu do 12 hodín“. Neklikajte na odkazy, ktoré sú v takýchto pochybných správach uvedené. Prevedú vás na falošnú webovú stránku, ktorá sa bude javiť ako stránka Slovenskej pošty. Slovenská pošta takéto SMS správy neposiela.

Polícia Slovenskej republiky

04. Deň povedomia o autizme v Banskej Bystrici

Občianske združenie SPOSA BB v spolupráci s mestom Banská Bystrica vás srdečne pozýva na podujatia pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme, ktoré sa uskutočnia 2. apríla 2026 v priestoroch Europa SC.

Počas celého dňa od 9:00 do 19:00 hod. bude pre návštevníkov pripravený program, ktorý priblíži svet ľudí s autizmom. Tešiť sa môžete na talentovú show, detský kútik, informačný stánok, prezentáciu výrobkov našich členov a tiež na simulátor autizmu, ktorý umožní návštevníkom zažiť niektoré z podnetov, s ktorými sa ľudia na spektre stretávajú v každodennom živote. Vyvrcholením dňa bude sviečkový Pochod modrou Banskou Bystricou, ktorý sa začne o 19:00 pri Europa SC. Spoločne prejdeme mestom k mestskému úradu a podujatie symbolicky ukončíme pri Pamätníku SNP. Významné budovy v meste budú pri tejto príležitosti vysvietené na modro – farbou, ktorá symbolizuje porozumenie a podporu ľudí s autizmom. Cieľom podujatia je priblížiť verejnosti život ľudí na autistickom spektre, podporiť prijatie, porozumenie a inklúziu v našej spoločnosti. Príďte s nami stráviť deň plný zážitkov, informácií a solidarity a večer sa zapojte do symbolického pochodu mestom. Ukážme spolu, že Banská Bystrica je mestom, kde si vážime každú jedinečnosť.

Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Banskej Bystrici

05. Hľadáme kolegov

Mesto Banská Bystrica pravidelne rozširuje svoj tím o nových kolegov a kolegyné, ktorí chcú svoju prácu venovať službe mestu a jeho obyvateľom. Ak sa práve vy alebo niekto z vašich blízkych obzeráte po novej pracovnej príležitosti, možno je ten správny čas pridať sa k nám. Voľné pracovné miesta sa pritom netýkajú len Mestského úradu, ale aj organi-

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

MAREC 2026

zácií a zariadení, ktoré mesto zriaďuje a ktoré zabezpečujú množstvo služieb pre verejnosť. Hľadáme ľudí s rôznym vzdelaním, skúsenosťami aj zameraním – od administratívnych a odborných pozícií, cez technické a prevádzkové profesie až po pracovné miesta v službách či starostlivosti o verejný priestor. Podrobné informácie o jednotlivých pracovných miestach, požiadavkách na uchádzačov, termínoch podania prihlášok, pracovných podmienkach či benefitoch sú dostupné na webe <https://www.banskabystrica.sk/oznamy-mesta/kategorie-oznamov-mesta/zamestnanie-v-samosprave/> alebo po načítaní QR kódu.

Oddelenie riadenia ľudských zdrojov

06. Radničné noviny vám pošleme aj elektronicky

Mesačník, ktorý čitateľom prináša aktuálne informácie o mestskej samospráve, sociálnych veciach, školstve, kultúrnom aj športovom živote v našom meste, môžete dostávať priamo do svojej e-mailovej schránky. Stačí len na ic@banskabystrica.sk zaslať svoju e-mailovú adresu a prihlásiť sa k odberu Radničných novín. Následne vám budú pravidelne zasielané vo formáte PDF. Noviny sú naďalej distribuované i do poštových schránok banskobystrických domácností. V tlačenej verzii ich nájdete v Klientskom centre Mestského úradu v Banskej Bystrici, ako aj v Turistickom informačnom centre v priestoroch Radnice na Námestí SNP 1. Radničné noviny sú mesačník vydávaným mestom Banská Bystrica v náklade 34 600 kusov, teda sú distribuované do každej domácnosti v meste. Ak sa objavia nedostatky v doručovaní, kontaktujte, prosím, editora Radničných novín na telefónnom čísle: 048/4330107 alebo e-mailom: radnicnenoviny@banskabystrica.sk.

red.

Kaštieľ Radvanských sa vracia späť do rúk mesta, pripravuje sa jeho komplexná obnova

Kaštieľ Radvanských je významnou národnou kultúrnou pamiatkou a klenotom mestskej časti Radvaň-Kráľová. S jeho obnovou sa začalo ešte v roku 2016 po vzájomnej dohode medzi mestom a Akadémiou umení v Banskej Bystrici, ktorá mala od roku 2013 v dlhodobom nájme objekt aj s príľahlým parkom. Vzhľadom na to, že pokračovanie rekonštrukcie a samotné sfunkčnenie kaštieľa je finančne náročné, primátor Ján Nosko sa spolu s rektorom Akadémie umení profesorom Michalom Murinom dohodli na ukončení nájmovej zmluvy, prevzatí kaštieľa späť pod správu mesta a realizácii projektu jeho obnovy v réžii samosprávy. Spoločným cieľom naďalej ostáva prinavrátiť kaštieľu jeho výnimočnosť.

Desať rokov záchranu historickej pamiatky

V roku 2013 prenajalo vtedajšie vedenie mesta kaštieľ Radvanských spolu s príľahlým parkom Akadémii umení v Banskej Bystrici, ktorá deklarovala, že tento priestor bude využívať na svoje účely. Vďaka finančným prostriedkom poskytnutým zo štátneho rozpočtu formou dotácií vo výške 3,2 mil. eur sa jej od roku 2015 postupne podarilo zrekonštruovať strechy v havarijnom stave a zrealizovať nevyhnutné sanačné práce, ktoré boli kľúčové pre záchranu tohto vzácného objektu. Vybudovalo sa podkrovie, výtahová šachta, elektrická prípojka, areálový vodovod a kanalizácie. Zároveň sa reštauroval trámový strop Rytierskej sály a osadená bola nosná oceľová konštrukcia, ktorá bude slúžiť na prestrešenie nádvorja kaštieľa. V budúcnosti by tu mala vzniknúť reprezentatívna sála pre organizovanie koncertov, výstav a rôznych kultúrno-spoločenských podujatí, čím sa zvýšia možnosti využitia celého areálu. Pokračovanie rekonštrukcie a prinavrátenie života do objektu si vyžaduje nemalé finančné prostriedky.

Ambíciou mesta je prinavrátiť kaštieľu život

„Máme ambíciu komplexne zrekonštruovať kaštieľ Radvanských a následne, v spolu-

práci s BBSK a Akadémiou umení, zrevitalizovaný klenot Banskej Bystrice spoločne využívať. Prvým krokom k tomu je podpísanie Dohody o ukončení nájmu medzi mestom a vysokou školou, čím sa kaštieľ Radvanských vracia späť pod správu mesta, aby sme na jeho obnovu mohli využiť financie z eurofondov. Verím, že v prípade úspešnej realizácie projektu obnovíme výnimočné priestory, ktoré budeme spolu s partnermi naplňovať aktivitami a programom, ktorý pritiahne záujem verejnosti a objekt začne po mnohých rokoch žiť,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Spolupráca partnerov

Zámerom samosprávy je na ďalšie stavebné práce a rekonštrukciu „rodinného striebra“ Banskej Bystrice čerpať mimorozpočtové zdroje. Z hľadiska financovania chce mesto spojiť sily aj s Banskobystrickým samosprávnym krajom. Zlúčením eurofondov,

ktoré má k dispozícii BBSK aj mesto, v rámci Integrovaných územných investícií, by sa mohla podariť historicky najväčšia investícia do národnej kultúrnej pamiatky, aká sa kedy v našom meste realizovala.

Najväčšia obnova pamiatky za posledné desaťročia

Doterajšie práce na záchrane objektu si už vyžiadali niekoľkomiliónové investície. „V rámci rekonštrukcie, ktorá už prebehla, tu boli preinvestované tri milióny eur, no celková finálna suma investície sa bude pohybovať takmer na úrovni dvadsiatich miliónov eur. To znamená, že potrebujeme ešte približne šesťnásť miliónov eur. Eurofondové výzvy v takomto objeme pre mesto nie sú k dispozícii, keďže samospráva má na rekonštrukciu národných kultúrnych pamiatok vyčlenených približne osem miliónov eur. V spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom, ktorý presunul zo svojej alokácie viac ako sedem miliónov eur, sa nám však podarilo vytvoriť potrebný balík financií,“ vysvetľuje prvý viceprimátor Jakub Gajdošík. Podľa jeho slov by v prípade úspešnej realizácie projektu išlo o najväčšiu rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky alebo historického objektu na území mesta za posledné desať rokov.

Projekt počíta s návratom kultúry a umenia

Mesto Banská Bystrica si za týmto účelom už v roku 2025 objednálo aktualizáciu projektovej dokumentácie a jej dopracovanie do podrobnosti realizačného projektu. Tá akceptuje aj priestorové požiadavky Akadémie umení a Stredoslovenského múzea, keďže časť priestorov po obnove budú využívať práve tieto dve inštitúcie. Informácie o ukončení nájmovej zmluvy medzi mestom a vysokou školou budú predmetom rokovania mestského zastupiteľstva a Správnej rady AU. „Akadémia umení za uplynulých desať rokov investovala do záchrany a rekonštrukcie Kaštieľa Radvanských viac ako 3 milióny eur, čím sme splnili náš prvotný záväzok odvrátiť jeho devastáciu. Aktuálna dohoda o ukončení nájmu a postúpení práv stavebníka na mesto Banská Bystrica je z našej strany logickým a strategickým krokom, ktorý umožní samospráve otvoriť dvere k masívnym eurofondovým zdrojom a odľahčí finančné a ľudské zdroje akadémie. Pre našu inštitúciu je však absolútne kľúčové, že nová zmluva nám garantuje návrat do týchto priestorov na obdobie 30 rokov za symbolické nájomné, keď mesto dokončí rekonštrukciu. Máme tak istotu, že po dokončení komplexnej obnovy získa akadémia moderné a reprezentatívne zázemie pre tvorivú činnosť našich študentov v oblasti hudobného, výtvarného, divadelného či filmového umenia, čo bol náš cieľ od samého začiatku,“ dopĺňa rektor Akadémie umení Michal Murin.

Revitalizácia čaká aj priľahlý park

Po rekonštrukcii kaštieľa Radvanských bude predmetom revitalizácie aj priľahlý park. Samospráva chce prinavrátiť celej lokalite výnimočnosť, akú si zaslúži.

Zdroj: MúJ BB

Kaštieľ Radvanských - DÔLEŽITÉ MÍŤNIKY

2013	mesto prenajalo kaštieľ Radvanských Akadémii umení v Banskej Bystrici
2015	začali sa rekonštrukčné a sanačné práce na záchrane objektu
2016	mesto a Akadémia umení sa dohodli na začiatku obnovy kaštieľa
2025	mesto Banská Bystrica si objednálo aktualizáciu projektovej dokumentácie
2026	prípravuje sa návrat kaštieľa späť pod správu mesta

Zdroj: V. Neskaradžiany

ČO SA UŽ NA KAŠTIELI PODARILO ZREKONŠTRUOVAŤ

- STRECHY V HAVARIJNOM STAVE
- SANAČNÉ PRÁCE NA HISTORICKÝCH KONŠTRUKCIÁCH
- VYBUDOVANIE PODKROVIA
- VÝŤAHOVÁ ŠACHTA
- ELEKTRICKÁ PŘÍPOJKA
- AREÁLOVÝ VODOVOD A KANALIZÁCIA
- REŠTAUROVANIE TRÁMOVÉHO STROPU RYTIERSKEJ SÁLY
- OCEĽOVÁ KONŠTRUKCIA PRESTREŠENIA NÁDVORIA

Zdroj: V. Neskaradžiany

Mesto pripravuje projekt výstavby nájomných bytov na Hlbokej ulici

Zatiaľ čo zámer výstavby nájomných bytov na Ďumbierskej ulici je v štádiu úprav projektovej dokumentácie z dôvodu zmeny konštrukčného systému a materiálov, samospráva vyčleňuje v mestskom rozpočte ďalších 150 000 eur na projektovú dokumentáciu menších bytových domov s celkovo 80 nájomnými bytmi na Hlbokej ulici. Tento krok odsúhlasili poslanci na februárovom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Pripravený projekt na Ďumbierskej

Mesto Banská Bystrica má už niekoľko rokov pripravený projekt výstavby nájomných bytov na Ďumbierskej ulici na sídlisku Rudlová-Sásová, v blízkosti Slovenskej akadémie vied, na ktoré má vydané právoplatné stavebné povolenie a vyčlenené potrebné financie. V opakovaných verejných obstarávaníach na zhotoviteľa sa však niekoľkokrát ukázalo, že jednotkové ceny materiálov výrazne presahovali rámec výšky dotácie obstarávacích nákladov na meter štvorcový podlahovej plochy nájomného bytu určenej vyhláškou Ministerstva dopravy SR. „V opakovaných verejných obstarávaníach na zhotoviteľa sumy výrazne prekročovali predpokladanú hodnotu zákazky a nikdy neboli dosiahnuté také ceny, aby sme mohli požiadať o dotáciu a o financie zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Dôvodom bol nárast cien práve tých materiálov, ktoré sa pred niekoľkými rokmi pri projektovaní zdali byť cenovo výhodné. Preto sme sa rozhodli, že projekt prepracujeme, aby boli využité materiály a konštrukčné systémy, ktoré nám budú umožňovať nájsť dodávateľa, ktorý by bol schopný nájomné byty vybudovať v požadovaných cenách,“ objasňuje primátor Ján Nosko. Samospráva preto vysúťažila projekčnú firmu, ktorá projekt výstavby nájomných bytov prepracovala. Odovzdaný má byť mestu v týchto týždňoch. Následne bude vyhlásené nové verejné obstarávanie. Mesto očakáva väčší záujem stavebných firiem o túto zákazku.

V pláne je ďalšia výstavba

Z hľadiska dopytu po nájomných bytoch pracuje mesto aj na príprave výstavby nájomných bytov na ulici Hlboká. Vďaka zmenám a doplnkom územného plánu je možné v tejto lokalite na pozemkoch vo vlastníctve mesta postaviť bytové domy s 80-timi nájomnými bytmi. Jedným z bodov posledného rokovania mestských poslancov bol aj návrh na vyčlenenie 150 000 eur na obstaranie projektovú dokumentáciu tohto zámeru, ktorý bol schválený. Následne bude spustené verejné obstarávanie na vyhotovenie projektovú do-

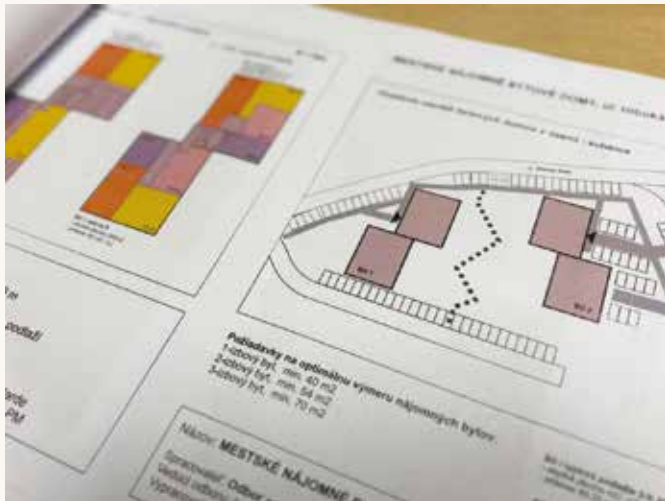

Foto: MsÚ BB

kumentácie. Mesto predpokladá, že by mohla byť vyhotovená so všetkými povoleniami na prelome rokov tak, aby sa v budúcom mohlo začať s výstavbou. Zároveň pri aktualizácii a modernizácii eurofondových výziev sa mestu podarilo presunúť časť prostriedkov v rámci Funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica na integrované bývanie. Vďaka tomu má samospráva na vybudovanie nájomných bytov k dispozícii ďalšie 2 mil. eur z európskych zdrojov.

Nový pohľad na bytovú politiku

Na mestskom zastupiteľstve bol zároveň schválený dokument Program rozvoja bývania. Ten predstavuje rámec, ktorý bude nasledujúce roky usmerňovať bytovú politiku nášho mesta. Prináša ucelený pohľad na potreby obyvateľov, pomenúva výzvy a na-

vrhuje konkrétne opatrenia, ktoré majú zlepšiť dostupnosť bývania pre všetky skupiny ľudí. Dokument prináša aj niekoľko zásadných novín. Jednou z nich je vytvorenie platformy pre inovatívne bývanie, priestoru, kde sa budú môcť stretávať a spolupracovať všetci aktéri bytovej politiky: odborníci, developeri, mestské organizácie, akademici či poskytovatelia sociálnych služieb. Cieľom je, aby sa rozvoj bývania neriešil oddelene, ale spoločne a systematicky. Program zároveň vysiela silný signál smerom k partnerom. Banská Bystrica chce s developermi nielen diskutovať, ale aktívne ich

vťahovať do rozvoja mesta, hľadať spoluprácu pri výstavbe nájomných bytov a spoločne rozširovať možnosti bývania. Prínosom dokumentu je aj to, že sa trvalo zameriava na hľadanie nových lokalít, či už objektov alebo pozemkov, ktoré by mohli slúžiť na bytovú výstavbu nielen v gescii mesta, ale aj partnerov, s ktorými bude samospráva na implementácii dokumentu pracovať. Rozsiahly proces tvorby dokumentu prebiehal už od januára roku 2025. V rámci neho sa uskutočnilo dvanásť stretnutí pracovnej skupiny zloženej z odborníkov, zástupcov samosprávy, inštitúcií, neziskových organizácií aj aktívnych obyvateľov mesta. Tento tím spolu identifikoval kľúčové problémy v oblasti bývania a hľadal najefektívnejšie riešenia. Výstupy tejto spolupráce sa stali základom strategickjei časti dokumentu. Na implementačnej úrovni pokračoval dialóg s odborníkmi mestského úradu, ktorí budú jednotlivé opatrenia uvádzať do praxe. Participatívny proces bol realizovaný facilitátorom Michalom Smetankom z Inštitútu aktívneho bývania, s podporou Referátu pre participáciu a inováciu v oblasti otvoreného spravovania mesta Banská Bystrica v rámci Spolupracovne – teda mestskej platformy zriadennej pre spoluprácu, rozvoj a udržiavanie medzisektorových vzťahov, sietí a partnerstiev, medzi zainteresovanými aktérmi vybraných politík, vrátane spolupráce mestského úradu, relevantných socio-ekonomických partnerov a obyvateľov pri rozvoji bytovej politiky mesta Banská Bystrica.

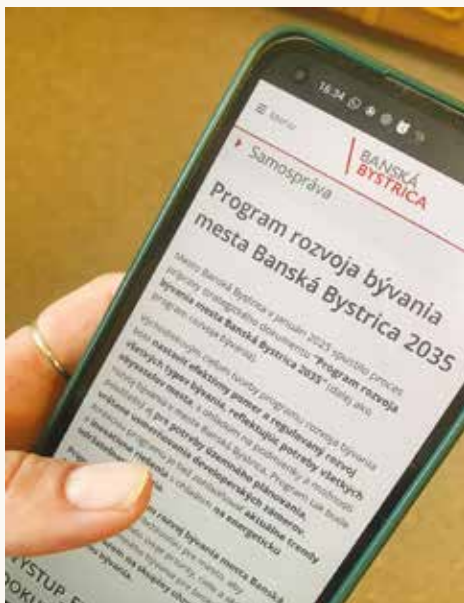

Foto: MsÚ BB

Zápis detí do 1. ročníka základnej školy na školský rok 2026/2027

Zápis na vzdelávanie v základnej škole sa koná od 1. apríla do 30. apríla kalendárneho roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku. Termíny slávnostných zápisov v apríli 2026 v 11 základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica sú uvedené v tabuľke za článkom. Podľa zákona je zákonný zástupca dieťaťa povinný v zákonom stanovenom termíne prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole.

Postup pri zápise

V súvislosti s novelou školského zákona účinnou od 1.1.2026 by malo prihlasovanie dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v apríli 2026 prvý krát prebehnúť elektronicky prostredníctvom portálu MŠVVaM SR - <https://eprihlasky.iedu.sk>. Pre školský rok 2026/2027 sa prihláška podáva ešte v termíne od 1. apríla do 30. apríla 2026, od nasledujúceho šk. roka to už bude inak. Zároveň je stále možné podať prihlášku aj v listinnej (papierovej) podobe na formulári schválenom ministerstvom školstva – osobne, poštou, kuriérom alebo e-mailom.

Zákonný zástupca najskôr podá elektronickú prihlášku (prípadne listinnú) do základnej školy a následne sa zúčastní zápisu v základnej škole. Portál elektronických prihlášok do škôl pokrýva celý proces prijímania detí na základné vzdelávanie do základných škôl - od výberu školy až po doručenie rozhodnutia o prijatí. Viac informácií nájdete na samotnom portáli <https://eprihlasky.iedu.sk>, a zároveň je potrebné sledovať aktuálne informácie na webových stránkach základných škôl a mesta Banská Bystrica ako zriaďovateľa.

Podmienky zápisu

Zákonný zástupca je povinný prihlásiť na plnenie povinnej školskej dochádzky dieťa, ktoré dovŕši šesť rokov veku k 31. augustu príslušného kalendárneho roka (vrátane) a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Povinnosť zákonného zástupcu prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole sa vzťahuje na všetky deti bez ohľadu na to, či dosiahli školskú spôsobilosť. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, materská škola rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu pediatra a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Ak zákonný zástupca dieťaťa požiadava o to, aby bolo na plnenie povinnej školskej dochádzky výnimočne prijaté dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, prílohou prihlášky na vzdelávanie v základnej škole je súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast. V prípade, že dieťa má trvalé bydlisko na území SR a žije v zahraničí, rodič je rovnako

povinný podať elektronicky prihlášku v termíne zápisu do základnej školy v SR. Pri zápise oznámi skutočnosť, že dieťa sa bude vzdelávať v zahraničí a písomne požiadava riaditeľa základnej školy o povolenie vzdelávania v škole mimo územia SR.

Spádová škola

V zmysle § 20 ods. 5 a 6 školského zákona žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho základná škola prijme na základné vzdelávanie. Riaditeľ spádovej školy je povinný prednostne prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy.

Školské obvody na území mesta Banská Bystrica

Na základe všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica (VZN č. 4/2018) je určených 11 školských obvodov pre nasledovné základné školy:

1. školský obvod – ZŠ Pieninská 27
2. školský obvod – ZŠ Sitnianska 32
3. školský obvod – ZŠ Ďumbierska 17
4. spol. školský obvod – ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5
5. spol. školský obvod – ZŠ Trieda SNP 20
6. spol. školský obvod – ZŠ Golianova 8
7. spol. školský obvod – ZŠ J. G. Tajovského, Gaštanová 12
8. školský obvod – ZŠ Spojová 14
9. školský obvod – ZŠ Moskovská 2
10. spol. školský obvod – ZŠ s MŠ, Radvanská 1
11. školský obvod – ZŠ SSV, Skuteckého 8

Do jednotlivých školských obvodov sú zaradení žiaci podľa ulíc ich trvalého pobytu. Výnimkou je 11. obvod, ktorý vytvára školské triedy pre deti z celého územia mesta Banská Bystrica so špecifickým intelektovým nadaním. Zápis detí od 1. do 30. apríla 2026 je určený aj pre ukrajinské deti a žiakov, ktorých obvyklé miesto pobytu je mesto Banská Bystrica.

Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže, MsÚ BB

Zápis do 1. ročníka ZŠ - termíny slávnostných zápisov

Základná škola	Termíny slávnostných zápisov
ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5	22. 4. a 23. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h)
ZŠ s MŠ, Radvanská 1	14. 4. a 15. 4. 2026 (od 10:00 – 17:30 h)
ZŠ, Ďumbierska 17	16. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h)
ZŠ J. G. Tajovského, Gaštanová 12	13. 4. 2026 (od 14:00 – 18:00 h) 14. 4. 2026 (od 14:00 – 17:00 h)
ZŠ, Golianova 8	13. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h) 14. 4. 2026 (od 13:00 – 17:00 h)
ZŠ, Moskovská 2	13. 4. a 14. 4. 2026 (od 13:00 – 17:00 h)
ZŠ, Pieninská 27	14. 4. a 15. 4. 2026 (od 15:00 – 18:00 h)
ZŠ, Sitnianska 32	14. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h) 15. 4. 2026 (od 14:00 – 17:00 h)
ZŠ, Spojová 14	21. 4. a 22. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h)
ZŠ Slobodného slovenského vysielača, Skuteckého 8	9. 4. 2026 (od 14:00 – 18:00 h)
ZŠ SNP, Trieda SNP 20	9. 4. 2026 (od 13:00 – 18:00 h)

Prvé konkrétne kroky k revitalizácii mestského parku

Snahy o revitalizáciu Mestského parku na Tajovského ulici, vrátane revitalizácie zelene, sa objavili už pred 30 rokmi. Každý pokus premeniť túto národnú kultúrnu pamiatku na bezpečný a plnohodnotný verejný priestor však bol v minulosti zastavený. V súčasnosti robí mesto v spolupráci s odborníkmi prvé konkrétne kroky k postupnej revitalizácii tejto národnej kultúrnej pamiatky, ktorej súčasťou je aj nevyhnutná obnova zelene.

Foto: MŠÚ BB

V Mestskom parku na Tajovského ulici uskutočnil vysúfažený zhotoviteľ nevyhnutné výrubu 149 stromov, ktoré boli nezávislými dendrologickými posudkami určené na odstránenie z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti. Následne bola drevená hmota zoštiepkovaná. V jarných mesiacoch sa začne s ošetrovaním ďalších 132 stromov a zároveň bude realizované postupné frézovanie pňov, ktoré je potrebné pre výsadbu nových stromov. Výrubu boli sprevádzané environmentálnym dozorom, dohľadom zo strany Štátnej ochrany prírody v zastúpení CHKO Poľana, ale aj kontrolou odborníkov zameraných na entomológiu, chiropterológiu a ornitológiu. V jesenných mesiacoch tohto roka sa zároveň začne s náhradnou výsadbou nových drevín, čo je kľúčové pre revitalizáciu tejto národnej kultúrnej pamiatky.

Výrubu boli realizované na základe nezávislých posudkov

Odborné posudky, ktoré vymedzili stromy na výrub z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti,

Foto: MŠÚ BB

vypracoval certifikovaný arborista Martin Kolník na odporúčanie organizácie ISA Slovensko združujúcej odborníkov v oblasti starostlivosti o dreviny. Samostatnú odbornú expertízu zameranú na ihličnany, smrek, vypracovali odborníci z Technickej univerzity vo Zvolene pod vedením Pavla Hlaváča, špecialistu v odbore ochrana rastlín, lesníka fytopato-

lógia a arboristika. Spolu so svojím tímom posudzovali 56 smrekov v mestskom parku, pričom využili rôzne terénne prístrojové mernania a výpočtovú techniku. Analýzy ukázali, že až 51 z týchto smrekov predstavovalo riziko z hľadiska ich zdravotného stavu alebo statickej stability a nespĺňalo požiadavky prevádzkovej bezpečnosti stromov rastúcich v urbánnom prostredí. Pri hodnotení sa pritom nebral do úvahy iba vizuálny zdravotný stav stromov, ale aj ich statická stabilita, poškodenia, choroby či vnútorné defekty dreva, ktoré nemusia byť na prvý pohľad viditeľné.

Na priebeh prác dohliadal environmentálny dozor

Na celý proces výrubov dohliadal environmentálny dozor a Štátna ochrana prírody v zastúpení CHKO Poľana. Ich cieľom bolo kontrolovať dodržiavanie podmienok zákona o ochrane prírody a krajiny, v tomto prípade podmienok rozhodnutí o výrube drevín. Súčasťou kontrol bolo aj sledovanie novej prítomnosti chránených živočíchov, napríklad netopierov alebo hniezdiacich vtákov v dutinách stromov.

Odborníci monitorovali aj výskyt vzácných druhov

Z rozšíreného poradného tímu k revitalizácii mestského parku bol počas výrubov prítomný aj entomológ a ekológ Tomáš Kizek, ktorý sa venuje výskumu saproxilických chrobákov. Dutinové stromy v parku predstavovali z ochranného

hľadiska významné biotopy pre druhy viazané na odumreté drevo. Počas výrubov boli zaznamenané aj viaceré vzácne druhy chrobákov. Časť odumretého dreva preto zostane po dohode s pamiatkarmi v parku, aby mohlo naďalej slúžiť ako prirodzené prostredie pre tieto organizmy. Niektoré chránené druhy budú zároveň premiestnené do inej lokality v spolupráci s CHKO Poľana.

Foto: MŠÚ BB

Zasadnutie odborného poradného tímu

Ekologicky zhodnoteného drevo

Realizované výrubu, ako aj plánované ošetrovanie a orezy drevín, realizovala odborne spôsobilá spoločnosť, ktorú vysúfažili Záhradnícke a rekreačné služby. Firma ponúkla za realizáciu prác najnižšiu cenu v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Do podmienok verejného obstarávania pre špecializovanú firmu zahrnul ZAaRES povinnosť zhotoviteľa drevenú hmotu ekologicky zhodnotiť a finančný výnos z tohto zhodnotenia zohľadniť v cenotvorbe. Vyrúbané stromy sa rozpiľovali na menšie kusy, aby na manipuláciu s nimi nemusela byť použitá ťažká technika, ktorá by mohla poškodiť plochy a koreňové systémy stromov. Za samotné výrubu bola vysúfažená suma približne 52-tisíc eur a následné orezy stromov približne 45-tisíc eur. Úsporu, ktorá vznikla oproti predpokladanej hodnote zákazky vo výške 160-tisíc eur, bude môcť ZAaRES použiť na ďalšie ošetrovanie stromov a starostlivosť o mestskú zeleň.

Revitalizácia prinesie aj nové prvky

Všetky kroky, ktoré mesto realizuje, sú začiatkom revitalizácie mestského parku. V ďalšom období projekt prinesie zrekonštruované chodníky z ekologických vodopriepustných materiálov, oddychové zákutia s lavičkami,

altánok s pobytovou fontánou inšpirovanou okolitými kopcami či obnovené multifunkčné ihriská. V parku pribudne nové detské ihrisko, návštevníci budú môcť tráviť čas aj v kaviarni, ktorá vznikne v priestore bývalých volejbalových šatní. Projekt počíta aj s novým osvetlením a návratom mýtného domčeka, ktorý bude slúžiť napríklad ako miesto na zapožičanie kníh, diek alebo športových potrieb. Na jeseň 2026 sa začne s výsadbou nových drevín. Návrh prvej etapy náhradnej výsadby pripravili architekti z Ateliéru Gulačová Šereš. Tento návrh bol predstavený odbornému poradnému tímu zloženému zo špecialistov z rôznych oblastí, s ktorým mesto pri revitalizácii parku úzko spolupracuje.

Foto: MSÚ BB

ČO NA TO ODBORNÍCI

Ing. Pavol Hlaváč, PhD.

Arborista, entomológ, Katedra integrovanej ochrany lesa a krajiny, Lesnícka fakulta, Technická univerzita Zvolene

„Môžeme jednoznačne deklarovať, že každý smrek, ktorý bol odstránený, mal minimálne tri a viac poškodení, defektov a chorôb. Nebol vyrúbaný žiaden smrek, ktorý by bol zdravý, alebo ktorý by bolo možné ošetriť. Neposudzovali sme len ich zdravotný stav, ale posudzovali sme a vypočítavali sme aj ich statickú stabilitu. Neznamená to, že všetky smrek, ktoré boli vyrúbané museli byť v tom najhoršom zdravotnom stave, ale mohlo sa stať, že mali nepriaznivú statickú stabilitu. Použili sme medzinárodné metodiky a arboristické štandardy. Laická verejnosť často posudzuje stromy nesprávne. Hniloba môže mať rôzne podoby, môže byť lokalizovaná v inej časti stromu, môže ohrozovať nosné prvky stromu. Často sa zabúda aj na prevádzkovú bezpečnosť. Je to mestský park a nie les, a ľudia, ktorí ním prechádzajú, sa majú cítiť bezpečne.“

Foto: MSÚ BB

Ing. Ján Šmídt

Environmentálny dozor

„Bolo potrebné sledovať, či v dutinových stromoch, ktoré v parku sú, náhodou nebudú netopiere alebo hniezdiace vtáky, ktoré by bolo potrebné zachraňovať. Počas celého výrubu sme boli prítomní a nezistili sme prítomnosť vtákov alebo netopierov v stromoch alebo na konároch.“

doc. Ing. Miloš Gejdoš, PhD.

Technická univerzita vo Zvolene

„Ľuďom sa strom môže javiť ako zdravý, no pri odbornom pohľade to môže byť inak. Aj zdravo vyzerajúci strom môže byť z hľadiska statického zaťaženia vysoko rizikový pre zdravie občanov, ktorí sa po parku pohybujú. Hoci strom vyzerá dobre v prízemkovej časti, pri detailnejšom skúmaní môžeme vidieť v ďalšej časti kmeňa náznaky tvrdej hniloby, uschnutie vo vrcholovej časti, napadnutie podkôrnym hmyzom. Pri takomto strome by sa zdravotný stav iba zhoršoval a riziko by stúpalo.“

Ing. Tomáš Kizek

Entomológ a ekológ, ktorý sa na o.i. území MP venuje výskumom saproxylických chrobákov, HBH projekt, Ateliér ekológie

„Podstatné je to, že v prvej etape sa vyrúbali stromy, ktoré boli závadné z bezpečnostného hľadiska, pretože obsahovali dutiny. Z ochrannárskeho hľadiska boli veľmi významné, pretože obsahovali vysoký stupeň biodiverzity, ktorá sa viaže na odumreté drevo. Našli sme európsky významný druh *Cucujus cinnaberinus* – Plocháča červeného, desiatky lariev, vzácneho najväčšieho európskeho kováčika, *Elater ferragineus*. Výnimočný je preto, že sa vyskytuje v starých parkoch a stromoch. Fuzáč alpský – *Rosalia alpina* zostáva v parku a bude sa vyvíjať v suchom odumretom dreve, ktoré je po dohode s pamiatkarmi ponechané v parku. Návštevníci parku ho budú môcť v letných mesiacoch pozorovať. Pandravy premiestnime do inej lokality v spolupráci s CHKO Poľana, pretože sú chránené.“

Ing. Vladimír Gažúr

Certifikovaný arborista ETW, konateľ spoločnosti Luan s. r. o.

„Som rád, že niekoľkomesačná diskusia s odborníkmi prebehla a vzišiel z toho plán výrubu, ktorý realizujeme v súčasnosti. Ako obyvateľ mesta som rád, že sa to poho, pretože park veľa rokov stál. Verím, že revitalizácia a rekonštrukcia vdýchne parku nový život, čo ľudia v budúcnosti ocenia. Stromy určené na výrub nevyhovovali z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti, preto bolo nevyhnutné urobiť tento zásah. Drevo bolo na mieste zoštípkované, bude využité na výrobu tepla do domácností.“

red.

Zapojte sa do akcie Za krajšie mesto 2026

S jarným obdobím prichádza aj celomestská akcia Za krajšie mesto. V rámci nej samospráva už dlhé roky vytvára podmienky pre obyvateľov na to, aby si vyčistili a skrášlili okolie svojich domovov po zime. Prvá etapa upratovacej akcie prebehla v polovici marca, obyvateľom sú k dispozícii ešte tri ďalšie etapy. Pristavené veľkoobjemné kontajnery poslúžia zapojeným obyvateľom na zber komunálneho a rastlinného odpadu z verejných priestranstiev a zo záhrad, na odstraňovanie nelegálnych skládok, ako aj na vypratanie pivníc od nepotrebných vecí.

Akcia „Za krajšie mesto“ je rozdelená na štyri etapy. Obyvatelia počas akcie vyhrabávajú trávniky od lístia, suchej trávy i komunálneho odpadu, zametajú chodníky a vypratávajú si svoje pivnice. Do pristaveného kontajnera patrí: rastlinný a komunálny odpad, objemný odpad – nábytok, dvere, staré okná, koberce, sanita. Nepatrí sem: stavebný odpad – suť, panely, tehly, dlažba, pneumatiky, elektrospotrebiče, batérie. „V uvedených piatkových termínoch pristavíme v popoludňajších hodinách v spolupráci so zmluvným partnerom mesta do jednotlivých lokalít veľkoobjemné kontajnery. Konkrétne ulice sú zverejnené na webe mesta banskabystrica.sk/zkm2026. Prosíme obyvateľov, aby vyhradené priestory pre kontajnery neblokovali

Foto: archív MŠU BB

motorovými vozidlami. Počas akcie nebudú pristavované kontajnery do záhradkárskeho osád, termíny je možné zo strany správcov dohodnúť až po skončení celomestskej upratovacej akcie,“

hovorí Peter Suchý, vedúci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev. V prípade výrazne nepriaznivých poveternostných podmienok budú obyvatelia informovaní o náhradných termínoch, ktoré nájdu na webe mesta. Žiadame obyvateľov, aby počas akcie nevykonávali rezy a výruby drevín na verejných priestranstvách v majetku alebo správe mesta. V prípade záujmu o technickú a odbornú poradenskú činnosť bude k dispozícii ZAaRES na tel. č.: 0903 500 856. Vývoz/premiestnenie kontajnerov, poskytnutie vriec na odpad a pod. počas akcie (okrem nedeľ): 0905 940 847.

Ďalšie informácie v prípade potreby poskytnú zamestnanci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev v pracovných dňoch na: 048/433 0454, e-mail: separovanyzber@banskabystrica.sk.

red.

II. ETAPA	20. 3. – 22. 3. 2026	Centrum, Uhlisko, Karlovo, Belveder, Graniar, Majer
III. ETAPA	27. 3. – 29. 3. 2026	Fončorda, Podlavice, Skubín, Suchý vrch
IV. ETAPA	10. 4. – 12. 4. 2026	Sásová, Rudlová

Druhý ročník Gardeniády bude väčší a programovo bohatší

Banská Bystrica sa začiatkom apríla opäť zmení na zelenú oázu. V meste pod Urpínom bude písať svoju druhú kapitolu jedinečný festival jarnej záhrady - Gardeniáda. Záštitu nad podujatím, ktoré potrvá od 9. do 12. apríla, prevzal primátor Ján Nosko. Miestom konania bude Námestie Slobody, ktoré sa na niekoľko dní premení na priestor plný zelene, farieb, vôní a praktických rád.

Premiérový ročník zaznamenal úspech. Svoju tvorbu predstavilo 145 vystavovateľov a festival si prišlo pozrieť približne 12 000 návštevníkov. Aj tento rok sa v Banskej Bystrici stretnú odborníci, pestovatelia, predajcovia aj nadšenci, ktorých spája záujem o rastliny, záhradu a kultivovanie priestoru okolo nás. Vášniví záhradkári si budú môcť odniesť najnovšie trendy a osvedčené postupy v oblasti pestovania, výsadby či starostlivosti o zeleň. Milovníci kvetov sa môžu tešiť na pestrú paletu jarnej krásy a bohatú ponuku okrasných rastlín. Tí, ktorí hľadajú nové podnety pre svoj domov, dvor alebo okolie, nájdu množstvo praktických inšpirácií, od drobných dekorácií až po komplexnejšie riešenia záhradného priestoru. Obdivovatelia bonsajov budú mať pri-

ležitosť bližšie spoznať toto precízne umenie práce s drevinami a obdivovať jedinečné miniatúrne stromy. Festival sa vo svojom druhom ročníku rozširuje. Nový spevnený priestor umožní účasť väčšiemu počtu vystavovateľov a návštevníkom ponúkne ešte širší výber produktov a služieb. Bohatšia bude aj

ponuka odborných prednášok a diskusií s renomovanými expertmi, ktorí sa budú venovať aktuálnym témam zo sveta záhradkárstva a starostlivosti o zeleň. Pribudnú nové tematické zóny, pripravené budú špecifické aktivity pre rodiny s deťmi a rozšírená výstava bonsajov s účasťou medzinárodných hostí.

Foto: archív Gardeniáda

Gardeniáda je podujatím pre každého. Či už sa pestovateľstvu venujete profesionálne, staráte sa o väčšiu záhradu, zveľaďujete svoj balkón, alebo sa len radi inšpirujete a potešíte pohľadom na rozkvitnuté rastliny. Festival ponúka priestor na stretnutia, výmenu skúseností aj na obyčajné zastavenie sa v príjemnom jarnom prostredí.

B. Károlyová

Mladí, ktorí robia dobré meno Banskej Bystrici

Na mestskom úrade sme ocenili troch mladých ľudí, ktorých výsledky presahujú bežné školské povinnosti. Každý z nich sa venuje inej oblasti, no spája ich vytrvalosť, pracovitosť a chuť posúvať sa ďalej.

Fotografie: Mešú BB

Školy, športové kluby aj kultúrne inštitúcie pravidelne nominujú mladých ľudí, ktorým chce mesto takýmto spôsobom vyjadriť uznanie. Tieto stretnutia sa opakujú každý štvrtý rok a zakaždým ukazujú, že v Banskej Bystrici vyrastá veľa šikovných detí a mladých ľudí, ktorí sú ochotní obetovať svoj voľný čas a investovať do seba. Zmyslom týchto stretnutí je zároveň dať im najavo, že ich snaha má zmysel a že si ju niekto všíma. „Tieto stretnutia už majú u nás svoju tradíciu, no zakaždým nás dokážu prekvapiť novými talentmi. V Banskej Bystrici vyrastá veľa šikovných mladých ľudí a v každodennom živote ich môžeme občas prehliadnuť. Aj preto ich chceme pozvať k nám a povedať im, že ich úsilie, hodiny tréningov či skúšok si ceníme,“ povedal pri odovzdávaní ocenení druhý zástupca primátora Martin Majling.

Jaroslava Morová • Vzdelávanie

Pätnásťročná Jarka navštevuje ZŠ s MŠ Radvanská 1 a je členkou šachového klubu ŠK Junior CVČ Banská Bystrica. Šachu sa venuje už od detstva – začala s ním ako prváčka, keď ju k tejto hre priviedol jej otec, ktorý si zvykol zahrať rekreačne s kamarátmi. Z pôvodnej zábavy sa postupne stal šport, ktorému dnes venuje veľa času aj tréningu. Jarka patrí medzi najúspešnejšie mladé šachistky vo svojom veku. Na konte

má viacero výrazných výsledkov – napríklad víťazstvo na Majstrovstvách Slovenska základných škôl v roku 2024, druhé miesto na Majstrovstvách Slovenska v rapid šachu aj v klasickom šachu a v tomto roku aj účasť na majstrovstvách sveta v Albánsku. Reprezentuje pritom nielen svoj klub a školu, ale aj Banskú Bystricu. Ako hovorí samotná Jarka, na šachu ju najviac baví spôsob myslenia, ktorý si pri ňom človek osvojí. Schopnosť premýšľať dopredu, hľadať riešenia a robiť rozhodnutia sa podľa nej dajú dobre využiť v škole, ale aj v každodennom živote. Do budúcnosti ju preto láka štúdium v oblasti informačných technológií. Ako s úsmevom poznamenal jej tréner Zdeněk Gregor, Jarka je dnes už taká silná hráčka, že sa jej už podarilo poraziť aj jeho.

Richard Turančík • Šport

Tretiak na Strednej športovej škole v Banskej Bystrici je členom klubu ŠK Centrum mládeže karate Banská Bystrica. Do mesta ho priviedlo práve štúdium aj šport, ktorému sa venuje od detstva. Rišo vyrastal v rodine, kde má karate silnú tradíciu, venoval sa mu jeho otec, starší brat a dnes s ním začína aj mladší súrodenec. Svoje prvé kroky v karate robil v materskom klube Torade Liptovský Mikuláš, kde ho trénoval práve

jeho otec. Pod jeho vedením získal aj svoju prvú medailu z majstrovstiev Európy. Rišo patrí medzi najúspešnejších mladých karatistov vo svojej kategórii. V tomto roku sa stal majstrom Európy na šampionáte v cyprskom Limassole v kategórii kumite junióri do 76 kilogramov. Tréneri a pedagógovia pri ňom oceňujú nielen športové výsledky, ale ako povedal tréner Ján Kalčok, cieľavedomý Richard sa vyznačuje aj pokorou, disciplínou a schopnosťou skĺbiť náročný tréning so štúdiom. Ako hovorí on sám, karate nie je len o fyzickej sile. Dôležitá je aj mentálna odolnosť, a schopnosť zachovať pokoj. Práve v tom vidí tajomstvo svojich úspechov. Do budúcnosti by rád súťažil na majstrovstvách sveta a ak by sa karate opäť stalo olympijským športom, snom by pre neho bola aj účasť pod piatimi kruhmi. Veríme, že sa mu to podarí, keďže jeho osobným mottom je „Nič nie je nemožné.“

Aneta Donovalová • Kultúra

Študentka Gymnázia Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici je členkou Folklórneho súboru Bystrina. Tancu sa venuje už od detstva, začala ako osemročná a k folklóru ju priviedla rodina. Lásku k nemu v nej podporil najmä starý otec, ale aj teta s ujom, ktorí kedysi tancovali v Lúčnici. V Bystrine pôsobí štvrtý rok a podľa vedúcich patrí medzi tanečnice, na ktoré sa dá vždy spoľahnúť. Nevynecháva tréningy, na každom pracuje naplno a neustále sa snaží zlepšovať. Na javisku dokáže podať sústredený a presvedčivý výkon aj vtedy, keď deň nejde úplne podľa predstáv. Práve pracovitosť, zodpovednosť, skromnosť a prirodzená kolegalita z nej robia výraznú osobnosť súboru a dobrý príklad pre ostatných tanečníkov. Folklór je pre Anetku predovšetkým radosť a priestor, kde môže naplno rozvíjať svoj talent aj vzťah k tradíciám. Okrem tanca sa venuje štúdiu, v ktorom dosahuje veľmi dobré výsledky. Najviac ju zaujímajú biológia a chémia a do budúcnosti by chcela študovať medicínu. Možno ju teda raz uvidíme nielen v kroji, ale aj v bielom plášti. Vo voľnom čase rada športuje, cestuje, spoznáva nové miesta a veľa číta. A to často aj v angličtine, v ktorej sa pripravuje na jazykovú skúšku na úrovni C1.

B. Károlyová

Čakajú na vás

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene

Silné príbehy z Karanténnej stanice vo Zvolene

V karanténnej stanici vo Zvolene, ktorú zriaďuje mesto Banská Bystrica, sa pracovníci stretávajú s rôznymi príbehmi. Niektoré sú ťažké, iné zasa ukazujú, akú veľkú schopnosť odpúšťať a začať odznova majú psy, aj keď im človek v minulosti ublížil.

odobraté od matky príliš skoro, potrebujú špeciálne mlieko a neustálu starostlivosť. Karanténna stanica však nemá nepretržitú službu, takže je to vždy boj s časom. Medzi najťažšie prípady patria zranené psy, napríklad po dopravných nehodách, no v stanici sa stretli už aj so strelnými poraneniami. Napriek týmto ťažkým osudom sa práve v karanténnej stanici naskytá psikom šanca na oveľa krajší život. Neraz sa stáva, že práve psy, ktoré si prešli ťažkými skúsenosťami, dokážu v novom prostredí prekvapíť svojou dôverou a oddanosťou. Stačí trochu času, trpezlivosti a starostlivosti. Pracovníci karanténnej stanice sa s takýmito príbehmi stretávajú pomerne často. „Psy sú neuveriteľné v dávaní druhých šancí. Aj tie, ktorým bolo ublížené, sa dokážu znovu naučiť veriť človeku.“

A niektoré psie osudy majú dokonca veľmi nečakané pokračovanie. Jedným z nich je prípad stredného bradáča, ktorý sa zo zariadenia dostal do nového domova. Dlhší čas o ňom pracovníci nič nevedeli. Až po dvoch rokoch prišla fotografia od majiteľa. Pes na nej mal vestu vojenskej polície. Absolvoval náročný výcvik na vyhľadávanie výbušnín a úspešne prešiel až šiestimi skúškami. Takýto výcvik pritom nezvládnu ani mnohé psy zo špecializovaných chovov. „Ten pán nám ďakoval, že sme mu dali fantastického psa,“ spomína Huťka.

Aj to je dôkaz, že v karanténnej stanici sa často skrývajú zvieratá, ktoré dostali zlý štart do života, no stále majú obrovský potenciál. Stačí, aby dostali šancu.

B. Károlyová

Do zariadenia sa dostávajú psy, ktoré sa zatúlali, boli opustené alebo žili v zlých podmienkach. Niektoré prípady sú veľmi náročné. Referent Karanténnej stanice vo Zvolene Andrej Huťka spomína napríklad malé šteniatka prehodené cez plot alebo dokonca nájdené v nádobe na komunálny odpad. Pracovníci stanice majú za sebou aj zásahy, pri ktorých zvieratá zachraňovali z potoka či rieky. Špeciálnu opateru si vyžadujú najmä šteniatka. Ak sú

Lion - Dobrák s pokojnou povahou

Dátum narodenia: 28. máj 2017
Výška: 62 cm
Váha: 32,5 kg
Znášanlivosť so psami: neodporúča sa
Znášanlivosť s mačkami: nie
Kastrácia: áno

Lion je veľký pes s pokojnou a priateľskou povahou. Na prvý pohľad pôsobí majestátne,

no v skutočnosti je to nežný psík, ktorý miluje ľudí, pozornosť a dobré maškrtky. Ak máte vo vrecku pamlsok, jeho pozornosť je okamžite vaša. Za dobrú odmenu je ochotný spolupracovať takmer na všetkom. Najšťastnejší je vtedy, keď môže byť pri svojom človeku, dostať pohladenie a trochu rozmaznávania. Kontakt

s ľuďmi si veľmi užíva a dokáže byť mimoriadne oddaným spoločníkom. Pre Liona hľadáme domov bez mačiek a ideálne aj bez iných psov či sučiek, kde bude mať pokojné prostredie a všetku pozornosť pre seba. Zaslúži si rodinu, ktorá mu dá šancu a prijme ho takého, aký je. Výnimočný, verný pes s láskavou povahou.

Vera - Veselé šteniatko plné energie

Dátum narodenia: 11. november 2025
Výška: 35 cm
Váha: 8 kg
Znášanlivosť so psami a fenkami: áno
Znášanlivosť s mačkami: áno
Kastrácia: nie
Vera je jedno zo šteniatok, ktoré sa našli v osa-

de. Hoci jej začiatok života nebol jednoduchý, dnes je z nej veselá, milá a veľmi priateľská slečna. Rada sa hrá, objavuje nové veci a svojou energiou dokáže rozveseliť každého, kto sa s ňou stretne. Miluje spoločnosť ľudí aj iných zvierat. Vďaka svojej povahe môže byť

skvelou spoločníčkou do rodiny, ktorá jej dopraje lásku, bezpečie a trpezlivé vedenie. Pre Veru hľadáme trvalý a zodpovedný domov, kde bude plnohodnotným členom rodiny a nie len psikom na dvore.

Nox - Dočká sa druhej šance?

Dátum narodenia: 28. apríl 2025
Výška: 32 cm
Váha: 7,5 kg
Znášanlivosť so psami a fenkami: áno

Nox je mladý psík plný radosti a energie. Má veselé očky, stále vrtí chvostíkom a z každého človeka má úprimnú radosť. Miluje kontakt s ľuďmi, hladkanie aj spoločné chvíle.

Na svoj domov však stále len čaká. Zatiaľ sa ozval iba jeden záujemca a aj ten si to napokon rozmyslel. Nox za to nemôže a stále dúfa, že sa na neho obráti šťastie. Tento psík hľadá rodinu, ktorá mu ukáže, že domov existuje. Miesto, kde bude mať lásku, bezpečie a človeka, ktorému bude môcť venovať celé svoje psie srdce.

Ak vás psíky zaujali, chcete vidieť viac psov určených na adopciu či pomôcť formou dočasnej opateru, informujte sa na čísle 0918 505 254 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, Zvolen. Presné informácie o formách vítanvej pomoci nájdete aj na stránke www.kszv.sk.

KS Zvolen

Pavol Bajcsy (1802 - 1861)

a banskobystrické
medikováčske remeslo

Na našom území mala ťažba medi najväčší rozmach v 15. a 16. storočí. O storočie neskôr reprezentovalo mediarske a medikováčske remeslo 107 majstrov, kedy sa rozmohla najmä výroba kotlov a vaní pre miestne pivovary a kúpele. V 17. storočí existovalo v Banskej Bystrici a jej okolí až 80 pivovarov, ktoré potrebovali kotly pri varení piva, medené vane boli potrebné do očisťovacích kúpeľov. Medikováči sa od stredoveku venovali aj pokrývaniu striech, najmä sakrálnych stavieb. V 17. a 18. storočí remeslo nadobudlo črty náročnej profesie a orientovalo sa aj na profánne artefakty, ako boli napr. tepané kanvice zdobené rytými rastlinnými motívmi i postavami zvierat. Od 19. storočia med' zatlačilo do úzadia železo, záujem o tradičné medikováčske artefakty a výrobky klesol. Sortiment sa zúžil na kotle pre práčovne alebo odpadové a vodovodné potrubia. Z medi sa vyrábali rôzne úžitkové predmety do kuchyne, sanitné výrobky, ale aj zariadenia technického charakteru a alambiky, čo boli kotly na pálenie alkoholu. K málo známej aktivite medikováčov patrila aj výroba umeleckých reliéfov a sôch, ktoré sa neskôr stali doménou zlatníkov.

Veľké mená banskobystrického medikováčskeho remesla

Medzi najstaršie cechy medikováčov na Slovensku patrili levočský a košický s artikulmi z rokov 1553 a 1557. Banskobystrickí medikováči sa spomínajú v cechovej knihe levočských medikováčov z roku 1651, ktorú založil potomok nemeckej kolonizácie Andreas Landinus. K významným medikováčom patrilo v Banskej Bystrici v rozpätí štyroch storočí (16. – 19. storočie) niekoľko desiatok majstrov, o. i. Ján Kopperschmid, Klemens Faber, Ján Paurenfeind, Ján Rudolf Daubenstein, Jakub Feger, Matej Drahoň, Ján Jakub Wallisch, Ján Beuchler, Ján Bartossek, Jozef Ogler, Jozef Feger, Ján Michal Simmer, Gašpar Drahoň, Jozef Sawodni, Jozef Šimon Geiger, Samuel Walesch, Peter František Kandler, Samuel Bothar, Žigmund Soltész, Ján Matejčík, Juraj Hornich...

Pavol Bajcsy

Jedným z posledných a výnimočných majstrov mediarskeho remesla bol Pavol Bajcsy (tiež: Paul, Pál Baitszi, Bajt-

szy, Bajtsy, Bajči). Narodil sa v roku 1802 v Banskej Bystrici v početnej katolíckej rodine Ondreja a Márie Bajcsy, pokrstili ho 10. januára. Už ako mladý učeň nastúpil k chýrnemu majstrovi mediarovi Gašparovi Drahoňovi (1754 – 1821) a v jeho službách strávil nielen učňovské, ale aj tovarišské roky. Rodina Drahoňovcov bola v meste medikováčskym pojmom a už Gašparov otec Matej Drahoň bol známy medikováčsky a kotlářsky remeselník. V početnej rodine Mateja Drahoňa žilo päť dcér a jediný syn, budúci medikováč Gašpar Drahoň. V rodina žila aj slúžka. Vo veľkom dome v Hornej ulici č. 13 žilo okrem Drahoňovej rodiny až 25 podnájomníkov, väčšinou to boli rôzni remeselníci: brusič, stolár, debnár aj mäsiar. Po smrti Mateja Drahoňa sa stali majiteľmi domu ovdovelá manželka a jediný syn Gašpar Drahoň. V záznamoch z rokov 1822 – 1834 figuruje ako jeden z podnájomníkov aj medikováč Pavol Bajcsy. Ten bol 10. júla 1820 oslobodený z učenia a 7. decembra 1825 sa stal zámožný občan – patricius Bajcsy ako 23-ročný medikováč – athenarius, mešťanom Banskej Bystrice. Do manželstva vstúpil 22. januára v roku 1826, keď si zobral Alojziu rodenú Turkul (1807 – 1885) rímsko-katolíckeho vierovyznania. Rodina naďalej bývala v Hornej ulici č. 13. Manželia mali spolu deväť detí, päť synov a štyri dcéry: Alojziu (1826), Máriu (1828), Pavla (1830), Zigmunda (1832), Michala (1834) budúceho medikováča, Jozefa (1836), Františka (1838), Annu (1844) a Paulínu (1847). V roku 1844 kúpil Bajcsy ako 42-ročný dom v Hornej ulici č. 24 a ako vlastník je uvedený do roku 1850. V roku 1851 ako 49-ročný kúpil dom č. 192 v dnešnej Hornej ulici. Po jeho smrti je uvedený vlastník jeho syn Pavol a v roku 1879 je vlastníčkou uvedená vdova Alojzia. Dom bol v roku 1895 asanovaný. Pavol Bajcsy zomrel predčasne 17. júla 1861 na koliku. V Banskej Bystrici sa pohreb konal 19. júla. Jeho manželka zomrela ako 83-ročná 11. februára 1885 na starobu a pochovali ju 14. februára v Banskej Bystrici.

Terina s podobizňou panovníka

V roku 1835 ako 33-ročný vytvoril svoje výnimočné dielo – ozdobnú misu na podávanie polievok – terinu – s podobizňou panovníka. Medená misa má samostatný vrchnák

Terina s podobizňou panovníka

so závitom. Na plášti misy sa nachádzajú po stranách tri medailóny zdobené lístkami. V medailónoch sú vygravírované tri dedikčné nápisy: „ANDENKEN VON PAULUS BAITSZI“, „AUS NEUSOHL KUFERSMIT“ a „MAISTER ANNO 1835 DEN 12. FEB.“ „Suvenír zhotovený Pavlom Baitszim, mediarom z Banskej Bystrice. Vyrobené 12. februára 1835.“ Vnútro misy je pocínované. Po stranách misy boli dve ozdobne liate a cizelované ušká, jedno je odtrhnuté. Vrchnák misy je reliéfne zdobený. Vo venci z palmetových konárikov je umiestnená lisovaná reliéfná busta cisára Františka I. a nápis: „FRANZ DER. I.“ Priemer misy je 11,2 centimetrov a výška 18 centimetrov. Busta zobrazuje cisára na sklonku života. Dielo vzniklo v roku cisárovej smrti (2. marec 1835), takže ho môžeme považovať aj ako poctu umelca panovníkovi. Je zaujímavé, že aj ďalší významný banskobystrický remeselný majster, zlatník Samuel Libay dokončil síce o 5 rokov neskôr (1840) svoje výnimočné dielo, ktorým bola busta cisára Františka I. z jemného strieborného drôtu v životnej veľkosti.

Ďalšie diela Pavla Bajcsyho v zbierkovom fonde Stredoslovenského múzea

Okrem spomínanej teriny sa v zbierkovom fonde nachádza množstvo zaujímavých artefaktov (20 kusov) spojených s menom Pavla Bajcsyho. Sú to zväčša predmety kuchynskej výbavy: 10 malých medených foriem na koláče, 8 malých pohárikov z mosadze s kvetinovou výzdobou, čajník z medi cibulovitého tvaru a mosadzný kahanec. Vybrané diela remeselného umelca, sa v súčasnosti nachádzajú v stálej expozícii Matejov dom, na 3. poschodí.

Michal Bajcsy - pokračovateľ rodinného remesla

V medikováčskom remesle pokračoval syn Michal Bajcsy, ktorý sa narodil v roku 1834 a krst mal 6. septembra. Ako 30-ročný vyučený medikováč sa 6. augusta 1864 oženil s 23-ročnou Annou rodenou Kellner, dcérou banskobystrického klobučnického majstra Benjamina Kellnera a Alžbety rodenej Winkler. V roku 1867 zdedil ako 33-ročný dom po svojom otcovi. Manželia mali deväť detí, päť synov a štyri dcéry. Z nich sedem zomrelo v útlom detskom veku: Michal (1), Matilda (3), Alojzia (1), Gizela (2), Eduard (niekoľko mesiacov), Július (4) a Rudolf (1). Iba syn Pavol sa dožil dospelosti a kedy zomrela dcéra Mária nie je známe. Predčasnú smrť detí spôsobila najmä cholera, ale aj vysoko infekčné pravé kiahne – variola. Syn Pavol nepokračoval v rodinnej medikováčskej tradícii, ako 19-ročný zomrel na tuberkulózu.

Filip Glocko, Stredoslovenské múzeum

Náš región mal zastúpenie na Zimných olympijských hrách v Miláne a Cortine

Na Zimných olympijských hrách 2026 v talianskych mestách Miláno a Cortina d'Ampezzo sa predstavili viacerí športovci spojení s Banskou Bystricou a jej okolím. Slovensko reprezentovalo 53 športovcov v 11 športoch, pričom mesto pod Urpínom zastupovali najmä biatlonisti a skokani na lyžiach.

V biatlone štartovali skúsená Paulína Bátovská Fialková a trojnásobná olympijská šampiónka Anastasia Kuzmina, doplnené debutantkami Emou Kapustovou a Máriou Remeňovou. V mužskej časti reprezentovali Slovensko Jakub Borguľa a Šimon Adamov (TJ Tatran Hybe). Najlepším výsledkom slovenskej výpravy bolo 10. miesto ženskej štafety 4 x 6 km. Napriek tomu máme v mládežníckych kategóriách viacero talentovaných biatlonistov, ktorí môžu v budúcnosti nadviazať na úspechy tejto disciplíny. Zaujímavý príbeh priniesli aj skoky na lyžiach. Na olympijských mostíkoch sa predstavili súrodenci Hektor a Kira Mária Kapustíkovci, vďaka ktorým sme mali v tejto disciplíne olympijské zastúpenie

Foto: Stredná športová škola

po 16 rokoch. Najväčšiu pozornosť pútal výkon 18-ročného Hektora Kapustíka, ktorý sa na strednom aj veľkom mostíku prebojoval do finálovej tridsiatky. Viac sa mu darilo na veľkom mostíku, kde obsadil výborné 21. miesto. Olympijskú atmosféru zažila aj jeho 16-ročná sestra Kira Mária Kapustíková, najmladšia členka slovenskej výpravy. Na oboch mostíkoch predovšetkým zbierala skúsenosti a obsadila 41. a 44. miesto. Na záver treba spomenúť aj hokejovú legendu a majstra sveta zo Švédska Vladimíra Országha. Ako hlavný tréner slovenskej reprezentácie dovedol tím v silnej konkurencii hviezd NHL k výbornému 4. miestu na olympijskom turnaji.

Oddelenie športu MsÚ

Bežkárka 24-hodinovka s fantastickou atmosférou

Prvý marcový víkend patril v Banskej Bystrici novému športovému podujatiu. Premiéry podujatia s názvom BEŽKY 24 sa zúčastnili stovky nadšencov všetkých vekových kategórií, ktorí počas 24 hodín prichádzali na upravený okruh v Areáli zimných športov na plážovom kúpalisku. Cieľom podujatia nebolo prekonávať rekordy. Účastníci si mohli jednoducho zabežkovať a užiť si pohyb na čerstvom vzduchu. Na približne 950-metrovom okruhu sa počas dňa aj noci vystriedali skúsení športovci, rekreační bežkári, rodiny s deťmi aj školské kolektívy. Premiérový ročník sprevádzalo krásne slnečné počasie. Organizátori pripravili aj

bohatý sprievodný program s hudbou a aktivitami pre deti aj dospelých. Celkovo sa do bežkárkej dvadsaťštyrihodinovky zapojilo 1672 návštevníkov, z toho približne 200 žiakov zo

Foto: M. Burik

základných škôl. Najstarší účastník mal 88 rokov, najmladší iba tri roky, čo len potvrdilo, že podujatie bolo skutočne otvorené pre všetkých. Hoci išlo o premiéru, BEŽKY 24 si hneď získali množstvo priaznivcov a ukázali, že Bystričania majú chuť stretávať sa pri športe. V meste pritom už roky funguje podobný obľúbený formát, plavecká 24-hodinovka na plavárni Štiavničky, počas ktorej si môžu ľudia prísť bezplatne zaplávať kedykoľvek počas dňa aj noci. Aj bežkárka dvadsaťštyrihodinovka tak má potenciál stať sa ďalšou peknou športovou tradíciou v Banskej Bystrici.

B. Károlyová

Mladí biatlonisti reprezentujúci Banskú Bystricu zažiarili na majstrovstvách sveta

Slovenský biatlon zaznamenal na majstrovstvách sveta juniorov a kadetov v nemeckom Arberi výrazný úspech. Mladí biatlonisti Michaela Straková a Markus Sklenárik (obaja ŠKP Banská Bystrica, študenti Strednej športovej školy v Banskej Bystrici) získali tituly majstrov sveta. Osemnásťročná Michaela Straková získala dve zlaté medaily v kategórii kadetiek. Zvítazila vo vytrvalostných pretekoch na 10 km aj v šprinte na 6 km. Blízko bola aj k tretej medaile, keď v pretekoch s hromadným štartom obsadila 5. miesto.

V štafete kadetiek spolu s Barborou Fedorovou a Emou Malíkovou pomohla slovenskej reprezentácii k 10. miestu. Majstrom sveta v šprinte kadetov na 7,5 km sa stal aj Markus Sklenárik, ktorý na strelnici trafil všetkých desať terčov a zvíťazil s výrazným náskokom. Úspech pridal aj v juniorskej štafete, kde spolu s Marti-

Fotografie: Slovenský zväz biatlonu

nom Maťkom, Michalom Adamovom a Sebastiánom Belicajom obsadili 4. miesto. Výsledky Michaely Strakovej a Markusa Sklenárika sú významným úspechom pre slovenský biatlon aj pre šport v Banskej Bystrici, ktorá patrí medzi centrá tohto športu na Slovensku.

Oddelenie športu MsÚ

Banská Bystrica privíta jubilejný 30. United Europe Jazz Festival

V apríli naše mesto opäť ožije jazzom. Tradičný United Europe Jazz Festival zavíta do Banskej Bystrice v dátumoch 24. a 25. apríla 2026 a pôjde o jubilejný 30. ročník. Počas týchto dvoch dní nás čaká niekoľko kvalitných hudobných produkcií zo Slovenska i zahraničia. Koncerty budú situované okrem Námestia SNP aj v priestoroch Robotníckeho domu a v Hogo Fogo Jazz & Art Clube.

„United Europe Jazz Festival nie je len sériou koncertov, ale aj miestom na stretávanie, inšpiráciu a kultúrny dialóg. A to aj medzinárodný. Spolu s partnermi z Hradca Králové a zo Zakopaného sme spojili svoje festivaly a vytvorili sme tak Stredoeurópsky jazzový most. Máme veľkú radosť, že táto medzinárodná spolupráca funguje a dôkazom toho je, že pretrváva už viac než 20 rokov,“ hovorí Zuzana Kohútová z Kultúrneho centra Robotnícky dom.

Piatok bude patriť swingu

Festival sa bude tento rok výraznejšie niesť na vlnách swingu. Piatkový program otvorí v Hogo Fogo Jazz & Art Clube koncert legendárneho amerického tenor saxofonistu Scotta Hamiltona, ktorý patrí k rešpektovaným osobnostiam tradičného jazzu. Je známy svojím melodickým štýlom a pravidelne vystupuje na významných jazzových pódiumoch po celom svete. Na pódium ho doplní slovenské NBS Trio v zložení Klaudius Kováč (klavír), Róbert Ragan (kontrabas) a Peter Solárik (bicie). Skupina patrí medzi stabilné formácie domácej jazzovej scény a má za sebou množstvo koncertov, nahrávok pre televíziu a rozhlas aj niekoľko albumov. Spolupráca so Scottom Hamiltonom nadväzuje na ich dlhodobé pôsobenie v oblasti mainstreamového jazzu. Súčasťou festivalu bude aj tradičná jam session, ktorá poskytne

Ondřej Havelka a Melody Makers

Foto: Ondřej Havelka a Melody Makers

priestor na spontánne hudobné stretnutia hostí festivalu a domácich hudobníkov.

Sobota na Námestí SNP

Sobotný program na Námestí SNP otvorí Big Band ZUŠ J. Cikkerera, ktorý pravidelne predstavuje mladé hudobné talenty. Nasledovať bude vystúpenie poľskej formácie Dr. Zolo, známej spojením elektroniky, jazzovej improvizácie a energického koncertného prejavu. Program na námestí uzavrie slovenská speváčka Tamara Kramar, ktorá na hudobnej scéne pôsobí od roku 2020. Zaujala debutovým EP Bachelor of Science a získala ocenenie Objav roka na Rádiohlavách 2021. Jej tvorba zaznela aj v zahraničných médiách a vystúpila na viacerých festivaloch vrátane Eurosonicu či

Pohody. V súčasnosti pôsobí v New Yorku, kde absolvovala štúdium na Berklee College of Music. Súčasťou popoludňajšieho programu na námestí bude aj symbolické spustenie fontány primátorom Jánom Noskom, ktoré pomyselné odštartuje letnú sezónu v centre mesta.

Swingový večer v Robotníckom dome

Sobotný program vyvrcholí v Robotníckom dome koncertom Ondřeja Havelku a jeho Melody Makers. Tento orchester sa dlhodo- bo venuje autentickému interpretácii hudby obdobia swingu z tridsiatych a štyridsiatych rokov. Ich vystúpenia sú známe nielen precíznym hudobným prevedením, ale aj výraznou pódiovou energiou a humorom. V Banskej Bystrici uvedú program Swing! Swing! Swing!, ktorý pripomenie známe piesne z českých filmových komédií prvej republiky aj swingové skladby zo zámoria. Sobotný festivalový deň doplní jubilejný 12. ročník obľúbeného vínneho podujatia Vínšpacírka. V partnerských mestách Hradec Králové a Zakopané sa v rámci festivalu predstavia aj slovenské Paper Moon Trio, ktoré svojím trojhlasným spevom a repertoárom prenáša poslucháčov do zlatej éry jazzu a swingu.

B. Károlyová

Na čo sa môžeme tešiť do konca marca?

18. marec (streda)	10:00 hod.	Životný štýl pre mozog v kondícii • Štátna vedecká knižnica, Lazovná 9
	19:00 hod.	Tri tvorivé tvory v Banskej Bystrici (stand-up) • Robotnícky dom, Robotnícka 3
20. marec (piatok)	16:00 hod.	Vynášanie Moreny • SSM – Radnica, Námestie SNP 1
	17:00 hod.	MFK Dukla Banská Bystrica – OFK Dynamo Malženice, (monacobet liga – futbal) • Štadión SNP, Štiavničky
21. marec (sobota)	18:00 hod.	Zajtra je premiéra (divadelná komédia – Gunagu) • Aula SZU, Bernolákova 8
	18:00 hod.	BK ŠK UMB Banská Bystrica – BK Klokani Ivanka pri Dunaji, (basketbalová extraliga žien) • Športová hala Dukla na Štiavničkách
23. marec (pondelok)	16:30 hod.	Knižný klub Živena • VKMK – pobočka Fončorda, Jilemnického 48
	18:30 hod.	Dospelosť (divadlo) • Divadlo z Pasáže – záhrada CNK, Námestie SNP 4

24. marec (utorok)	09:00 a 11:00 hod.	Mušketieri vo frakoch (výhovný koncert) • Robotnícky dom, Robotnícka 3
	17:00 hod.	Čarovná flauta (opera) • Štátna opera, Národná 11
	18:00 hod.	V rytme cimbalových paličiek (koncert) • Robotnícky dom, Robotnícka 3
24. – 31. marec	19:00 hod.	Lubomír Gašpar & Adam Ezra (koncert) • Stredoslovenské osvetové stredisko, Dolná 35
		Veľkonočné trhy • Námestie SNP
25. marec (streda)	10:00 hod.	Mládež spieva, (krajské kolo súťaže detských a mládežníckych speváckych zborov) • Robotnícky dom, Robotnícka 3
26. marec (štvrtok)	14:00 hod.	Žiacka chodecká liga – 2. kolo • Športový areál ZŠ s MŠ Radvanská 1
28. marec (sobota)	17:00 hod.	Šípková Ruženka (divadlo pre deti) • Divadlo pod balkónom, Rudohorská 37
29. marec (nedeľa)	10:00 a 16:00 hod.	Veľká cesta (bábkové divadlo) • Bábkové divadlo na Rázcestí, Skuteckého 14

30. UNITED EUROPE

JAZZ

FESTIVAL

24.4. _____ piatok

Hogo Fogo
Jazz & Art Club

19:00

**SCOTT HAMILTON
& NBS TRIO** ^{USA, SK}

21:00

JAM SESSION

25.4. _____ sobota

Námestie SNP

14:00

**BIG BAND ZUŠ
JÁNA CIKKERA**

16:00

DR. ZOLO ^{PL}

17:30

TAMARA KRAMAR

Robotnícky dom

19:00

**ONDŘEJ HAVELKA
A JEHO MELODY
MAKERS** ^{ČR}

**24–25
APRÍL**

**BANSKÁ
BYSTRICA**